

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY

Dodatek do „Pamiętnika Literackiego”
(2023, z. 3)

Opracowali:
Aleksandra Oszczyda i Paweł Kaczyński

- Abassy Małgorzata, Aleksander Gribojedow. W poszukiwaniu granic imperium, Kraków Wyd. UJ 2023, 286 s.
- Adam Mickiewicz. Reduta Ordon. Opowiadanie adiutanta. Antologia interpretacji, oprac. M. Woźniewska-Działak, Kielce „Pewne Wydawnictwo” 2023, 334 s. + 2 s. nlb., facs., il.
- Benedyktowicz Danuta, Benedyktowicz Zbigniew, Symbolika domu. Literatura i etnografia, Kraków Wyd. „Pasaże” 2023, 256 s., seria „Granice Wyobraźni”.
- Białoszewski Miron, Utwory zebrane. T. 16: Nadawanie; Pogorszenie (Tajny dziennik 2) oraz Listy do Eumenid, oprac. M. Sokołowska, posłowie T. Sobolewski, Warszawa PIW 2023, 640 s.
- „Bibliografia polska” Estreicherów. Rama wydawnicza. T. 2: Studia i źródła, pod red. W. Waleckiego, T. Nastulczyka i S. Siess-Krzyszczkowskiego, Kraków Wyd. UJ cop. 2022, 648 s.
Z tomu: M. Romanowska, „Bibliografia polska” Estreicherów – krótka historia edycji; M. Mników-Swierczek, O ramie wydawniczej „Bibliografii polskiej” Estreicherów; B. Opoka, Prenumeratory, ceny, dystrybucja „Bibliografii polskiej XIX stulecia”; A. Baran, Uwagi o czytaniu „Bibliografii polskiej” Estreicherów. Wybrane zagadnienia z zakresu genezy, struktury i zawartości dzieła; T. Nastulczyk, Wokół pierwszego tomu „Bibliografii polskiej”. Recenzje i polemiki; M. Kowalewska, Druki Józefa Ignacego Kraszewskiego w XIX-wiecznych seriach wydawniczych – zmagania bibliograficzne; I. Kachur, Bibliograf wobec kontrafakcji: lwowscy drukarze Szlichtyńowie i ich drukarskie fałszerstwa.
- Błaż Mariusz, Bagatela! 100 lat teatru na rogu, Kraków „Attyka” 2023, 196 s.
- Brandys Kazimierz, Mała księga; Wariacje pocztowe, wstęp i oprac. M. Wołk, Wrocław Ossolineum 2023, CXCII s. + 466 s. + 1 k. tablic, seria „Biblioteka Narodowa” I 342.
- Brodacka-Dwojak Magdalena, Środkowoeuropejczyk – gatunek na wymarciu? Nar-racje tożsamościowe na wybranych przykładach prozy czeskiej i polskiej XX i XXI wieku, Kraków Wyd. UJ 2023, 290 s.
- „Bydgoskie Studia Literaturoznawcze”. T. 1: Ze współczesnych badań nad historią literatury, red. B. Trojanowska, P. Witczak, Bydgoszcz Wyd. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego 2022, 264 s.
Z tomu: A. Dąbrowska, Dzieciństwo sarmackie w lustrze wybranych tekstów dziewiętnastowiecznych; I. Sowińska, Brud, kicz i kamp. „Brzydotowy” obraz świata w poezji Marii Komornickiej; R. Mielhorski, „Postbrulionowy antyrealizm” poezji dantyków 70. – na przykładzie liryki Romana Honeta; I. Szczukowski, „Piekto” Dantego w literaturze popularnej. Przypadek Matthew Pearla i Dana Browna; M. Gołuński, Radka Raka czytanie Brunona Schulza; M. Kurkiewicz, „Znowu się o mnie upomina...” Polska w poezji Marcina Świetlickiego; T. Pawłowski, Przerzucić kładkę między światem przyrodników i humanistów. Proza Roberta Pucka jako współczesna realizacja motywu „księgi natury”.
- Chudoliński Michał, Mroczny Rycerz Gotham. Szkice z kultury popularnej, Kraków „Universitas” cop. 2023, 384 s.

- Cierechowicz Aneta, Apokalipsa rozpoczęta. *Lilla Weneda* Juliusza Słowackiego, Toruń Wyd. Adam Marszałek 2023, 278 s.
- Czas Jerzego Limona. Księga pamiątkowa ku czci twórcy Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego, red. A. Żukowska, J. Kopciński, Gdańsk Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego 2023, 350 s.
- Darska Bernadetta, Czas reportażu. O tym, co działo się wokół gatunku po 2010 roku, Olsztyn Wyd. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego cop. 2023, 354 s.
- Dąbrowska Maria, Stępowski Stanisław, Listy. T. 2: 1931–1944, wstęp i oprac. E. Głębicka, red. nauk. A. P. Lesiakowski, Warszawa Wyd. IBL PAN / Instytut Dokumentacji i Studiów nad Literaturą Polską 2022, 846 s.
- Dębska Karolina, Polskie tłumaczkę literackie XIX wieku, Warszawa Wyd. Naukowe „Scholar” 2023, 684 s., il.
- Dobrowolska Joanna, Między prometejskim wszechpoematem a sztuką intensywną. Narracje Cezarego Jellenty o dziewiętnastowieczności, [red. E. Paczoska], Warszawa Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego 2022, 260 s., seria „Doświadczenie Europy Środkowo-Wschodniej w Kulturze Modernizmu”, t. 9.
- Dudek Jolanta, „Jeśli mi słowo bić przestanie, co mi po sercu”. O twórczości Kazimierza Wierzyńskiego, Kraków Instytut Literatury 2023, 236 s. + 12 s. nlb., seria „Biblioteka Krytyki Literackiej Kwartalnika »Nowy Napis«”.
- Dyszak Andrzej S., Literacko-językowe obrazy Bydgoszczy. Miasto. Wydarzenia. Ludzie. Język, Bydgoszcz Wyd. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego 2023, 244 s.
- Ekologia w dyskursie. Krajobraz naturalny i kulturowy, red. D. Kalinowski, P. Toczyński, Słupsk Wyd. Akademii Pomorskiej 2023, 274 s.
- Garbol Tomasz, Polskość łacińska. O twórczości literackiej Karola Wojtyły – Jana Pawła II, Kraków Instytut Literatury 2023, 188 s. + 16 s. nlb., seria „Biblioteka Krytyki Literackiej Kwartalnika »Nowy Napis«”.
- Góry – literatura – kultura. T. 16, pod red. E. Grzędy, Wrocław Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego 2023, 280 s. + 2 s. nlb.
Z tomu: J. Kolbuszewski, Człowiek gór – od archetypu do stereotypu; E. Grzęda, Tatrzańskie pisma Bronisława Rajchmana na tle koncepcji „wycieczki bez programu” Tytusa Chałubińskiego; E. Kolbuszewska, Obraz przewodnika górskiego w literaturze romantycznej. Część II; J. Ługowska, „Człowiek gór” – od epickiej deskrypcji do ekspresji samoświadomości; J. Wierzejska, Nie tylko Polacy i ich przyjaciele – Huculi. Mieszkańcy i bywalcy Karpat Wschodnich w międzywojennej literaturze polskiej o tematyce współczesnej (niewspółtworzącej dyskursu dominującego II RP); M. Kościelniak-Woźniak, Tożsamość górala gorczańskiego. Jan Fudala – literackie studium przypadku.
- Grunwald Jadwiga, Twórczość patriotyczna Władysława Grodeckiego. Aspekty kulturowo-językowe, Szczecin „Volumina.pl” 2023, 390 s., facs., fot.

- Hakowanie antropocenu. Nowe koncepcje wspólnot więcej-niż-ludzkich w ekologicznych fabulacjach spekulatywnych, red. M. Sugiera, Kraków Wyd. UJ 2023, 298 s., seria „Hermeneia”.
- Iwasiów Sławomir, Wodowanie. Literatura i inne media w Szczecinie. Lata 60. XX wieku, Kraków „Universitas” 2023, 472 s.
- Jochemczyk Mariusz, Olejniczak Józef, Piotrowiak Miłosz, Myśleć Kafką. Teksty i konteksty, Katowice Wyd. Uniwersytetu Śląskiego 2023, 272 s. + 4 s. nlb., seria „Oikos. Komparatystyka Literacka i Kulturowa”, t. 5.
- Kalinowska Maria, „Sypałem ziarna maku...” Podróż grecka Zbigniewa Herberta, Warszawa Wyd. UW 2023, 288 s. + 2 s. nlb., il.
- Kalinowski Daniel, Juwernota. Literatura kaszubska. Studia kulturowe, Gdańsk Instytut Kaszubski 2023, 384 s., facs., fot., il.
- Katalog rękopisów Biblioteki Narodowej. T. 30: Archiwum Czesława Miłosza. Cz. 1: Sygnatury 15321–16211; cz. 2: Indeksy, oprac. M. Szymański, Warszawa Biblioteka Narodowa 2023, 656 s. (cz. 1); 352 s. + 2 s. nlb. (cz. 2).
- Kiedyk Natalia, Koncepcja utworu lirycznego w ujęciu Romana Ingardena i Jacques'a Derridy. Studium analityczno-porównawcze, Kraków Wyd. Uniwersytetu Papieńskiego Jana Pawła II 2023, 244 s.
- Klecel Marek, Pisarze niepodległości. Szkice o ludziach i dziełach, Warszawa Wyd. IPN 2023, 532 s., il., seria „Biblioteka Biuletynu IPN”, t. 11.
- Kleczek Jakub, Performans cyfrowy – historycznomedialne przemiany, Toruń Wyd. UMK 2022, 224 s.
- Kochanowski Jan, Dzieła wszystkie. Wydanie Sejmowe. T. 5: Fragmenta, oprac. E. Buszewicz, B. Milewska-Ważbińska, W. Ryczek, K. Wilczewska, Z. Zawadzki, Warszawa Wyd. IBL PAN 2022, 476 s., facs., seria „Biblioteka Pisarzy Polskich”. Seria B, nr 27.
- Komorowska Magdalena, Piotrkowczykowie. Z dziejów drukarstwa krakowskiego przełomu XVI i XVII wieku, Kraków Wyd. UJ 2023, 386 s.
- Kuźnicki Sławomir, Na stykach iskrzy. Literackie konteksty rocka, Opole Wyd. Uniwersytetu Opolskiego 2023, 274 s.
- Leon Kunicki. Pisarz Pobuża, red. F. Czyżewski, A. Dudek-Szumigaj, Z. W. Fronczek, Lublin „Polihymnia” / Włodawa Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Włodawskiej 2022, 190 s. + 2 s. nlb., facs., fot., il.
- Ludwicz Konrad, O Schulzu, egzystencji, erotyzmie i myśli... Repliki i fikcje, Kraków „Universitas” 2022, 216 s.
- Maciejewski Marian, Od erudycji do poznania. Z dziejów romantycznej liryki opisowej, wstęp B. Kuczera-Chachulska, Warszawa Wyd. IBL PAN 2022, 164 s. + 2 s. nlb., seria „Stare/ Nowe Problemy Romantyzmu”, t. 15.

- Makowiecki, red. Ł. Książyk, G. Leszczyński, M. Makowiecka, T. Wroczyński, A. Zalewska, Warszawa Wyd. „Elipsa” 2023, 274 s.
- Manek Anna Maria, Maria Kuncewiczowa, Sándor Márai. Późny wiek – późna twórczość. Interakcje. Materiały do studiów nad psychologią starości, Kraków „Universitas” 2023, 172 s.
- Mariak Leonarda, Słownictwo pism Stefana Żeromskiego. T. 17: Rodzina, Szczecin Wyd. Uniwersytetu Szczecińskiego 2023, 378 s.
- Masłowski Michał, „Drogę znając drugą...” Szkice o Norwidzie, Lublin Wyd. KUL 2023, 246 s.
- Mitzner Piotr, Mój Iwaszkiewicz, Warszawa Wyd. „Próby” 2023, 270 s. + 2 s. nlb. + 16 s. tabl. il.
- Morawiec Arkadiusz, Polska literatura obozowa. Rekonesans, Łódź Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego 2023, 426 s.
- Nalepa Marek, Kalmana Segala „krajobrazy zaufania”, Rzeszów Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego 2023, 260 s., il., seria „Podkarpacie Literackie”, t. 4.
- Niechciani futuryści. Zapomniana awangarda literacka Dwudziestolecia międzywojennego, oprac. K. Jaworski, Kielce Wyd. Uniwersytetu Jana Kochanowskiego 2022, 314 s. + 2 s. nlb.
- Nieć Grzegorz, Książka, naród, religia. Dzieje książki czeskiej do czasów odrodzenia narodowego, Kraków „Księgarnia Akademicka” cop. 2022, 350 s., facs., il.
- Nowakowski Michał E., Ambasador na rozdrożu, Świat wartości w poradnikach dyplomatycznych Pierwszej Rzeczypospolitej oraz ich europejski kontekst, Lublin Wyd. KUL 2023, 236 s.
- „O, gdyby można było czytać z księgi losu!” Myślenie Szekspirem..., pod red. J. Grzanki i M. Gibińskiej, Kraków „Universitas” 2023, 312 s. + 2 s. il., seria „Bibliotheca Culturae Scriptae”.
W tomie m.in.: M. Cieślak, Myślenie Hamletem – dotykanie kryzysu Szekspirem; J. Fabiszak, Polskie/słowińskie przyczynki do teatralnego Szekspira; W. Świątkowska, Dramaturgie wędrujące na przykładzie „Zimowej opowieści” Williama Szekspira; A. Ratkiewicz, Przemiany Ofelii: od tragedii Szeksprowskiej do powieści i filmu; A. Kowalcze-Pawlik, „Gdy gwałt nam grozi”: o przemocy w dramacie, o przemocy w teatrze; M. Gibińska, Konstantego Piotrowskiego pierwszy przekład sonetów Szekspira.
- Od rymu do wiersza. Refleksja nad poezją dla dzieci w drugiej połowie XX i XXI wieku, pod red. A. Ungeheuer-Gołąb i K. Wądołny-Tatar, Kraków Wyd. Uniwersytetu Pedagogicznego 2023, 392 s.
- Ogród pełen światła. Pisarstwo Włodzimierza Odojewskiego w kontekstach – autobiografizm, autotematyzm, publicystyka, red. A. Przybyszewska, D. Nowakowska, Poznań „Poznańskie Studia Polonistyczne” 2023, 270 s.
Z tomu: A. Czyżak, Jak pisać? O „Udanym weekendzie” Włodzimierza Odojewskiego jako szczególnym przypadku autofikcji; A. Rydz, Reminiscencje w prozie Wło-

dzimierza Odojewskiego: ślad – komemoracja – wybaczenie (rekonesans); E. Szczepkowska, Szkice portretowe Włodzimierza Odojewskiego; J. Nawrot-Sprysak, W obronie tego, co ważne. Ekspresja w publicystyce Włodzimierza Odojewskiego; M. Tyl, Słuchowiska radiowe Włodzimierza Odojewskiego; W. Ratajczak, Historia przyjaźni, portret pisarza. O „Przetomie” Janusza Krasińskiego.

Orzeszek Jakub, Drugie ciało pisarza. Eseje o Brunonie Schulzu, Gdańsk Fundacja Terytoria Książki. słowo/ obraz terytoria 2023, 290 s. + 2 s. nlb., facs., fot., il., seria „Biblioteka Schulz / Forum”, t. 10.

Papieski Robert, Oblicza Iwaszkiewicza, Warszawa Wyd. „Sedno” cop. 2023, 500 s. + 4 s. nlb., seria „Sedno Literatura”.

Pilipowicz Denys, Skoworodiana polskie. Recepcja myśli filozoficznej i twórczości literackiej Hryhorija Skoworody w Polsce, Kraków „Księgarnia Akademicka” 2022, 466 s.

Polechoński Krzysztof, Kronikarz „czasów niepewnych”. O Ferdynandzie Goetlu i jego twórczości, Kraków Instytut Literatury 2023, 246 s. + 14 s. nlb., seria „Biblioteka Krytyki Literackiej Kwartalnika »Nowy Napis«”.

Potocki Waław, Peryjody, oprac. D. Piotrowiak, Warszawa „Sub Lupa” 2023, 138 s., seria „Biblioteka Dawnej Literatury Popularnej i Okolicznościowej”, t. 42.

Powieści realistycznej życie po życiu. O fenomenie współczesnych seriali, pod red. D. Piechoty i A. Trześniewskiej-Nowak, Gdańsk „Katedra” 2022, 246 s.

Prace Literackie. T. 61, pod red. M. Łoboz, przy współpr. O. Taranek-Wolańskiej, Wrocław Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego 2023, 232 s.

Z zawartości: M. Jonca, Juliusza Słowackiego dwa wiersze „kwarantannowe”; A. Pisula, Listy Tomasza Zana z więzienia. Czy w izolacji można pisać rozdziałki?; E. Lubczyńska-Jeziorna, Człowiek w przestrzeni wyizolowanej. O kilku wizjach zamkniętego świata w utworach Bolesława Prusa; J. Krzywdziński, Izolacja a transgresja w „Solaris” Stanisława Lema; A. Maciejewska, „Mandat jest świeca, prawo jest światłość, a droga żywota gromienie karności”, czyli rola przepisów prawnych w ujęciu Piotra Skargi (na podstawie „Kazań sejmowych”); K. Garczarek, Człowiek jako istota dramatyczna w poezji Jacka Łukasiewicza.

Prussak Maria, Brzmienia Wyspiańskiego, Kraków „Żywoślowie” Wydawnictwo / Towarzystwo im. Ireny Solskiej 2023, 662 s. + 2 s. nlb.

Przed i po. Wisława Szymborska, red. J. Olejniczak, Kraków Wyd. „Pasaże” 2023, 284 s., seria „Granice Wyobraźni”.

W tomie m.in.: T. Bocheński, Groza pod konceptem ukryta; P. Próchniak, Naturalna oddychacja (ćwiczenia z respirologii poetyckiej); A. Fiut, Szymborska barokowa; E. Graczyk, Dwie Szymborskie. Czy szubieniczkę da się dodać potem?; A. Nawarecki, „Sól” bez soli. O „wybrakowanym” tomie wierszy Wisławy Szymborskiej; A. Spólna, Późne zmysły. Sensualność tomu „Wystarczy” Wisławy Szymborskiej; J. Paszek, Trojaki dowcip Szymborskiej: serujny, półserio, „sierzonyj”; D. Wojda, Serdeczne idiomy w listach Wisławy Szymborskiej i Kornela Filipowicza.

- Przybyszewski Stanisław, Dla szczęścia; Złote runo; Goście; Matka; Śnieg, oprac. H. Ratuszna, Kraków Wyd. UJ 2023, 694 s., seria „Dzieła Literackie. Edycja Krytyczna”, t. 8.
- Pyzik Tomasz, Sens odzyskany. Szkice o książkach, które koniecznie trzeba przeczytać, Kraków Instytut Książki 2023, 278 s.
- Religia. Literatura. Hermeneutyka, red. K. Mech, Kraków Wyd. UJ 2023, 226 s., seria „Jagiellońskie Monografie Religioznawcze”.
- Ronge Gerard Marek, Śmierć Don Kichota. O nowości w kulturze i literaturze ponowoczesnej, Kraków „Universitas” 2023, 280 s. + 4. s. il.
- Rzyska Anna, Powracająca pamięć. O prozie i poezji Jarosława Marka Rymkiewicza, Warszawa Wyd. IPN, 488 s., seria „Literatura i Pamięć”.
- Sikora Wojciech, Fenomenologia gry wideo w perspektywie ontologii dzieła sztuki Romana Ingardena, Kraków „Universitas” 2023, 292 s.
- Słownik pisarzy śląskich. T. 5, pod red. J. Lyszczyny i D. Rotta, Katowice Wyd. Uniwersytetu Śląskiego 2023, 136 s., „Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach”, nr 3574.
- Sobolewski Tadeusz, Człowiek Miron. Prywatny portret Białośzewskiego, wyd. 2, popr., Kraków „Znak” 2023, 428 s. + 4 s. nlb., fot., il.
- Staniszewski Andrzej, Książka – gazeta – kancjonał – kalendarz. Studia i szkice z zakresu historii i teorii literatury, kultury ludowej i prasoznawstwa, Olsztyn Wyd. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego 2023, 812 s.
- Stępień Marian, Jarosław Iwaszkiewicz mniej znany, Kraków Wyd. UJ 2023, 408 s.
- Suskiewicz Kamil, Pomędzy rozpaczą, szyderstwem a zachwytem. O twórczości Tadeusza Zubińskiego, Kraków Instytut Literatury 2023, 304 s., seria „Nowa Krytyka i Esej”, t. 13.
- Synthesis viginti annorum*. Bielańskie studia humanistyczne, pod red. D. Budzanowskiej-Weglendy i D. Kielak, Warszawa Wyd. UKSW 2023, 650 s.
Tom powstał na jubileusz dwudziestolecia Wydziału Nauk Humanistycznych UKSW.
Z zawartości: M. Saganiak, „Współczesność, czyli nieokreśloność”. Sytuacja w badaniach literackich i kulturowych; E. Szczeglacka-Pawłowska, Brulionowość dzieła romantycznego. O sztuce interpretacji znaków w perspektywie estetycznej; J. Zajkowska, Teksty w lustrach tekstów; B. Garlej, O wirtuozerii opisu zainspirowanej „Czerwonym Mendelssohnem”; J. Zieliński, Z genealogii zdjęć; K. Koehler, Retoryka sporu politycznego czasów rokoszu Zebrzydowskiego. Opis przypadku; M. Partyka, Włoskie ruiny w oczach wędrowców drugiej połowy XVIII wieku (na wybranych przykładach); T. Korpysz, Opis leksyki „komicznej” Norwida jako przykład badań z zakresu humorologii historycznej; A. Kozłowska, Peryfrazy odnoszące się do Boga w pismach Cypriana Norwida; ks. J. Sikora, Metafizyka w polskiej poezji po roku 2000; D. Dąbrowska, Obrazy polskiej polaryzacji w eseistyce współ-

czesnej – przybliżenia; D. Kielak, Pisarze i muzea, czyli o mało znanej aktywności polskiego środowiska literackiego w latach I wojny światowej. Rekonesans.

Śnieżko Dariusz, Grafomania i inne pokusy, Szczecin Wyd. Uniwersytetu Szczecińskiego 2023, 190 s.

Towianizm. Fenomen i dziedzictwo, red. E. Hoffmann-Piotrowska, K. Samsel, Warszawa Wyd. UW 2023, 432 s.

Z tomu: M. Nowak, Rozmowa ojca z synem, czyli manifest późnego towianizmu. Prezentacja problematyki „Not zebranych przez Adama Towiańskiego z kilku rozmów jego z ojcem”; L. Zwierzyński, Metafory Towiańskiego. Wizja świata ducha w „Biesiadzie”; E. Hoffmann-Piotrowska, „Gdyby moje powołanie nie było inne, [...] puściłbym się w poezję”. Towianizm jako projekt literacki; J. Fiećko, Towiański i towianizm w listach Krasińskiego; A. Rzepniewska-Kosińska, 12 lipca 1842 roku – czy na pewno początek przemiany? Miejsce wiersza „Tak mi, Boże, dopomóż” w biografii duchowej Juliusza Słowackiego; E. Szczeglacka-Pawłowska, Skryptorium „towianistyczne” (w świetle edycji „Dzieł” Adama Mickiewicza); K. Samsel, Andrzej Towiański jako figura Norwidowskiej twórczości; J. Pyda, Towianizm – kreacja legendy; D. W. Makuch, Grobowe milczenie? Postyczeniowe głosy na temat Andrzeja Towiańskiego i recepcja jego myśli; M. Strzyżewski, Mickiewicz bez humoru (Konrada Górskiego przyczynek do czarnej legendy Mistrza Andrzeja); J. Ławski, Cień Mickiewicza? Andrzej Towiański w czarnym imaginariu XXI wieku.

Waligóra Agnieszka, Nowy autotematyzm? Metarefleksja w poezji polskiej po roku 1989, Kraków „Universitas” 2023, 420 s.

Wat Aleksander, Mój wiek. Pamiętnik mówiony, przedm. Cz. Miłosz, wstęp i oprac. A. Dziadek, Wrocław Ossolineum 2023, XCVII s. + 1144 s., seria „Biblioteka Narodowa” I 343.

Wiek XVIII jako zmiana. Perspektywy i problemy, Poznań Wyd. UAM 2023, red. M. Parkitny, M. Forycki, B. Judkowiak, M. Zwierzykowski, 354 s.

W tomie m.in.: T. Kostkiewiczowa, Zmiana w literaturze – zmiana literatury w dobie polskiego oświecenia (zarys problemów); M. Cieński, Literatura polskiego oświecenia jako przedmiot studiów po roku 1989; T. Chachulski, Stan i perspektywy edytorstwa w badaniach literackich nad polskim oświeceniem; B. Dopart, Późne oświecenie w Polsce a kwestia nowoczesności; R. Dąbrowski, Epika w myśli estetyczno-literackiej późnego oświecenia; M. Delon, Estetyka i filozofia ruin w XVIII wieku; D. Ratajczakowa, Polski wiek XVIII – oświecenie i teatr. Zmiana perspektywy; M. Dębowski, Jak badać osiemnastowieczny teatr?; B. Judkowiak, Pytania o czasy w kulturze i literaturze. Pojęcie, jego pozycja, obramowanie i perspektywy; A. Grześkowiak-Krwawicz, Co wiemy o polskiej myśli politycznej XVIII wieku i dlaczego tak mało?; R. Butterwick, Co zmieniło oświecenie?

Wiegandtowa Ewa, Literatura ojczyzn prywatnych. Tradycja – świadomość – poetyka, red. nauk. S. Wysłouch, K. Taborska, A. Niekrewicz, Gorzów Wielkopolski Akademia im. Jakuba z Paradyża 2023, 334 s., facs., fot.

Wierzejska Jagoda, Była wschodnia Galicja w Polsce, Polska w byłej wschodniej Galicji. Obraz (wielo)narodowej prowincji w międzywojennej literaturze polskiej, Warszawa Wyd. UW 2023, 834 s., fot., il.

- Wolski Marian, Bartłomiej Paprocki (1539–1614) herbu Jastrzębiec i jego krąg rodzinny, Kraków „Księgarnia Akademicka” 2023, 214 s., seria „Historia, Hereditas, Ecclesia”, t. 22.
- Za kulisami. Toruńskie spotkania wokół dramatu. Edycja druga, red. B. Bibik, M. Krajewska, Toruń Wyd. UMK 2022, 292 s., il.
- Zagajewski Adam, Najwyższy człowiek świata. O Józefie Czapskim, red., oprac., posłowie A. Franaszek, Kraków Wyd. a5 2023, 252 s. + 2 s. nlb., facs., fot., il.
- Zętar Joanna, Lublin Julii Hartwig. Przewodnik, Lublin Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN” / Lokalna Organizacja Turystyczna Metropolia Lublin 2023, 296 s. + 2 s. nlb., facs., fot., seria „Przewodniki Teatru NN”.
- Zybura Marek, Odśloni dialogu. Literatura, kultura i polityka w relacjach polsko-niemieckich, Kraków „Universitas” 2023, 548 s., seria „Polonica Leguntur. Literatura Polska w Krajach Języka Niemieckiego”, t. 25.
- Żeromski Stefan, Dzienniki. T. 2: 1883–1885, oprac. Z. J. Adamczyk, B. Utkowska, Kielce Uniwersytet Jana Kochanowskiego / Warszawa Wyd. IBL PAN 2023, 592 s. + 4 s. nlb.
- Żmudzki Paweł, *Dux fabulosus*. O tradycji historiograficznej osnutej wokół postaci Leszka Czarnego od *Gesta Lestkonis* do dzieł Bartosza Paprockiego, Warszawa Wyd. UW 2023. 308 s.